

Milé kolegyně, milí kolegové,

není žádným tajemstvím, že Česká bankovní asociace považuje kyberbezpečnost za jedno z neaktuálnějších témat, kterému se intenzivně věnuje. Již mnohokrát jsme vás informovali o právě probíhající kampani #nePINdej!, která je na svém pomyslném vrcholu a nově se s ní můžete setkat i na televizních obrazovkách. Díky partnerství s Českou televizí máme možnost v hlavním vysílacím čase odvysílat spoty varující před kybernetickými podvodníky a propagující náš [Kybertest](#). Ten si v současné době vyzkouší denně více než 1800 lidí, což považujeme za skvělé číslo. Uspokojivý je i výsledek, se kterým zájemci test dokončí. V průměru se skóre pohybuje kolem 70 %. Není to špatné, ale nenalhávejme si, že je to dobré. V kyberprostoru totiž stačí jen malá nepozornost a vaše úspory jsou nenávratně pryč.

Také proto kyberbezpečnosti věnujeme v dnešním vydání nemalý prostor. V našem každoročním průzkumu jsme opět změřili Index kyberbezpečnosti, který je letos o malinko horší než loni. O tom, jak se Češi pohybují v online světě, jak si chrání svá zařízení a jaká používají nejčastější hesla, se můžete dočíst v rubrice Téma.

Přeji vám příjemné čtení a klidný podzim.

Monika Zahálková, výkonná ředitelka

Aktuálně

Hackerských útoků přibývá, každý třetí Čech se s nimi setkal letos

Více než polovina Čechů se v minulosti stala terčem hackerského útoku. Nejčastěji šlo o podvodné e-maily, které slibují výhru v soutěži, popřípadě velké dědictví od zapomenutého člena rodiny. Každý třetí Čech se dokonce s hackerským útokem setkal letos. Vyplynulo to z průzkumu, který pro Českou bankovní asociaci zpracovala agentura IPSOS.

„Jen za prvních sedm měsíců letošního roku byl počet útoků na klienty bank dvojnásobně vyšší než za celý loňský rok. Dramaticky přitom narostly hlavně podvodné telefonáty, tzv. vishing, které patří k těm nejzákeřnějším. Zatímco před dvěma lety se jejich počet pohyboval v nízkých stovkách, letos mluvíme již o desítkách tisíc. A narostla i jejich úspěšnost. Téměř každý druhý podvodný telefonát v současné době

bohužel končí škodou pro klienta. Průměrná částka, o kterou klienti při těchto útocích přijdou, je přitom dost vysoká, zhruba čtvrt milionu korun," uvedla Monika Zahálková, výkonná ředitelka České bankovní asociace.

S útokem se přitom nejčastěji setkávají mladí lidé mezi 18 a 34 lety. Podvodníci především cílí na získání přihlašovacích údajů, a to ve 40 % případů. Téměř třetina se pak snažila získat číslo platební karty a čtvrtina se zaměřila na osobní údaje, jako je například rodné číslo. Zájem byl také o heslo nebo PIN, a to ve 22 % případů.

Důvěra v českou ekonomiku dále klesá

Důvěra v českou ekonomiku se v říjnu mírně snížila o 0,3 bodu na hodnotu 89,8 bodu. Pod 90 bodů se takzvaný souhrnný indikátor důvěry dostal poprvé od loňského března. Snižuje se již pět měsíců v řadě. Důvěra domácností se v říjnu dokonce dostala na novou nejslabší úroveň od sledování dat od roku 2002, u některých dílčích subindikátorů (například obavy ze zhoršení své finanční situace) je pak dokonce situace nejhorší od začátku roku 1998. Také důvěra mezi podnikateli v říjnu poklesla, a to pátý měsíc v řadě. Pokles na rozdíl od minulého měsíce nebyl plošný a byl tažen zejména průmyslem a nepatrně také stavebnictvím. [Více v komentáři](#) Jakuba Seidlera, hlavního ekonoma ČBA. K odběrům komentářů se můžete přihlásit [zde](#).

Vládní dluh členských zemí EU ve druhém čtvrtletí klesl, v Česku se ale zvýšil

Vládní dluh v členských zemích Evropské unie se na konci druhého čtvrtletí snížil na 86,4 % hrubého domácího produktu (HDP) z 87,5 % v

závěru prvního čtvrtletí. Vyplynulo to z dat statistického úřadu [Eurostat](#). Vládní dluh klesl ve všech členských zemích s výjimkou České republiky, Lucemburska a Nizozemska – Česko bylo v tomto ohledu druhou nejhorší zemí v EU. Nejvyšší poměr vládního dluhu k HDP na konci druhého čtvrtletí mělo Řecko, nejméně zadlužené bylo naopak Estonsko. Nejvýraznějšího poklesu zadlužení dosáhl Kypr. Česká republika patří mezi čtveřici členských zemí EU, kde se ve druhém čtvrtletí zadlužení zvýšilo také v meziročním srovnání. Meziroční růst poměru vládního dluhu k HDP vykázaly také Slovensko, Maďarsko a Rumunsko.

ECB zvýšila základní úrok o dalších 0,75 procentního bodu na dvě procenta

Evropská centrální banka (ECB) [zvýšila](#) podle očekávání základní úrokovou sazbu o dalších 0,75 procentního bodu. Posunula ji tak na dvě procenta, což je nejvyšší úroveň od roku 2009. Zpřísnováním měnové politiky se ECB snaží dostat pod kontrolu inflaci. ECB také uvedla, že do budoucna počítá s dalším zvyšováním úroků.

EBA zveřejnil dva Evropské programy

Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) zveřejnil [Evropský program dohledového přezkumu](#) pro rok 2023, jež identifikuje klíčová témata, kterým je třeba věnovat pozornost ze strany dohledu v celé EU. Mezi klíčová témata patří makroekonomická a geopolitická rizika, provozní a finanční odolnost, ESG rizika a digitální transformace a rizika praní špinavých peněz a financování terorismu ve SREPU a vnitřních kontrolách/řízení. EBA také zveřejnil [Evropský program pro přezkoumání rezoluce](#), který je zaměřen na utváření priorit práce orgánů příslušných k řešení krize. Očekává se, že orgány příslušné k řešení krize při vypracovávání svých priorit pro rok 2023 zvažují tato klíčová témata: jak jsou řešeny nedostatky MREL, vývoj manažerských informačních systémů pro oceňování při rezoluci, přípravy na řízení likviditních potřeb při řešení krize a operacionalizace bail-in strategie.

Číslo týdne

#nePINdej!

Bud'te na internetu v bezpečí

Odhalte včas, že na vás útočí online podvodníci? Vyzkoušejte si náš nový **interaktivní test** a zjistěte, jak jste na tom. Vítězí ten, kdo nePINdál!

#nePINdej!

Spustit test →

O projektu

70 %

průměrná úspěšnost v kybertestu ČBA

Z legislativy

Sněmovna schválila předlohu k zjednodušení zakládání obchodních korporací

V polovině října [schválila sněmovna vládní předlohu](#), jejímž cílem je zjednodušení zakládání obchodních korporací. Například zápis společnosti do obchodního rejstříku už nebude podmíněn předchozím získáním živnostenského oprávnění. K založení společnosti s ručením omezeným budou moci zakladatelé použít vzorové společenské smlouvy, jež budou na webu ministerstva spravedlnosti. Předloha vychází z evropské směrnice o digitalizaci a nyní zamíří k posouzení do Senátu.

Finanční vzdělávání

**Finále European Money Quiz
2023 bude v Bruselu**

Evropská bankovní federace (EBF) připravuje další ročník oblíbené celoevropské soutěže ve finanční gramotnosti European Money Quiz (EMQ). Hlavním cílem této iniciativy je přispět ke zlepšení finančních znalostí dětí v rámci Evropy. Na národní úrovni koordinují soutěž bankovní asociace zapojených zemí, v Česku tedy Česká bankovní asociace. Soutěž je určena žákům a studentům ve věku 13 až 15 let a probíhá na oblíbené vzdělávací online platformě Kahoot!. Organizace uplynulých dvou ročníků soutěže byla ovlivněna protipandemickými opatřeními. V roce 2023 se však vrátíme k oblíbenému formátu finálového kola soutěže, kdy se vítězové národních kol utkají ve finančně-vědomostním klání přímo v Bruselu, kde EBF sídlí. Všechny finalisty národních kol EMQ 2023 tedy čeká příjemný a vzrušující zážitek. Na co nejúspěšnější zvládnutí soutěžních otázek se mohou žáci a studenti připravovat již nyní prostřednictvím [cvičných testů](#), které jsou jim k dispozici [na webových stránkách soutěže](#). Finálové kolo soutěže proběhne v Bruselu 16. května 2023.

Téma

Index Kyberbezpečnosti 2022: Češi jsou v on-line prostoru bank stále opatrní

Češi jsou v online prostoru obezřetní. Index Kyberbezpečnosti dosáhl 67 bodů a drží se tak blízko výsledku z loňského roku. Finanční operace lidé považují za citlivé a k internetovému či mobilnímu bankovníctví by nikdy neposkytla přístup většina z nich. Banky jsou pro Čechy nejdůvěryhodnější instituce, pokud jde o ochranu před únikem dat. Vyplývá to z průzkumu České bankovní asociace a výzkumné agentury Ipsos. Výsledkům průzkumu odpovídají i průběžná data Kybertestu, kterým během necelých dvou měsíců prošlo 82 tisíc lidí s průměrným výsledkem 70 %.

Index Kyberbezpečnosti dosáhl 67 bodů, o jeden bod méně než loni

V loňském roce byly výsledky nejlepší od začátku sledování, index dosáhl 68 %. Lidé se základním vzděláním získali v průměru 65 %, zatímco vysokoškolsky vzdělaní dostali průměrně 68 %. *„Zdá se, že lidé si uvědomují rizika, která jsou s online prostředím spojená. Naprostá většina by neposkytla přístupové údaje do internetového bankovníctví. Téměř dvě třetiny lidí kontrolují výdaje a úspory na účtu pravidelně,”* říká Petr Barák, expert České bankovní asociace na finanční a bankovní bezpečnost.

Češi jsou ve sdílení informací opatrní, čtvrtina ale někdy otevře neznámou přílohu

Za žádných okolností by přihlašovací údaje k účtu neposkytlo 86 % Čechů. Více než polovina by nesdílela ani výši svých úspor, číslo platební karty nebo rodinné fotografie. Další informace jsou lidé ochotni sdílet pouze za určitých okolností. Více než tři čtvrtiny se v takových případech podělí o telefonní číslo a adresu trvalého bydliště. Téměř tři čtvrtiny lidí neotvírají přílohy od neznámých odesílatelů, čtvrtina však alespoň některou otevře. Upozornění banky na možné hrozby čte většina a přibližně polovina to dokonce dělá pravidelně. Osm z deseti Čechů se do svého internetového bankovníctví připojuje přes vlastní zařízení, které je zcela pod jejich kontrolou.

Bankám věří lidé v ochraně údajů nejvíc

Banky, pojišťovny či spořitelny jsou považovány za nejbezpečnější, co se týče ochrany před únikem dat. Za důvěryhodné je považuje 59 % Čechů. Oproti tomu státní správu (e-government) vnímá bezpečně pouze necelá třetina. Nejnižší důvěru mají u lidí fintech společnosti, nebankovní poskytovatelé půjček a obchodní řetězce.

Do elektronického bankovníctví se lidé nejčastěji připojují přes Wi-Fi

Lidé se přes Wi-Fi připojují pouze v případech, kdy je dobře zabezpečená. Ve zvyku to má 44 % z nich. Více než čtvrtina lidí se pak připojuje kdekoli, a to pomocí datového tarifu. Na veřejných sítích své finance spravuje pouze 8 % Čechů. Šest z deseti lidí je běžně používají na vyřizování svých e-mailů a jiné korespondence. Téměř polovina (44 %) se pak tímto způsobem přihlašuje na sociální síť. *„Připojovat se na veřejné, nezaheslované Wi-Fi není nikdy bezpečné. Nicméně lidé to dělají a budou dělat. Po připojení na veřejnou síť musí být lidé velmi ostražití a vstupovat do svého internetového či mobilního bankovníctví by vůbec neměli. Řada lidí si to ale stále neuvědomuje a kvůli tomu na sebe prozradí informace, které by prozrazovat neměli,“* říká Milan Habrcetl, Cyber Security Specialist společnosti Cisco.

Obchodování na on-line bazarech je časté, podvodné telefonáty lidé většinou odhalí

Téměř polovina Čechů někdy nakupovala na on-line bazarech a více než třetina na nich nějaké zboží prodávala. Nejčastější formou platby byl bankovní převod, ve čtyřech případech z deseti pak šlo o osobní předání. Podvodníci se často zaměřují právě na prodávající. Takových případů letos výrazně přibýlo. *„Protože jsou prodávající klienti oslovováni údajným kupcem jejich zboží, nepředpokládají, že se z nich někdo snaží získat přístupové údaje k účtům nebo do jejich internetového bankovníctví. Aby co nejdříve docílili prodeje zboží, neopatrně spolupracují a vyplňují údaje o svých kartách a přístupech na účet v domnění, že nedělají nic špatně. Opak je bohužel pravdou, většinou o všechno přijdou,“* objasnil pplk. Ondřej Kapr z Policie ČR. Pouze 3 % lidí by poskytla informace při falešném telefonátu. Víc než polovina z nich by pak

situaci ověřila u banky.

Kybertest si vyzkoušely desítky tisíc lidí, úspěšnost je v průměru 70 %

Česká bankovní asociace ve spolupráci s partnery v září spustila celonárodní kampaň #nePINDej!, která má za cíl přivést lidi na stránky [Kybertest.cz](https://www.kybertest.cz) a tímto způsobem je vzdělávat. Za necelé dva měsíce od spuštění Kybertestu kampaň přilákala téměř 82 tisíc lidí, kteří testem prošli v průměru se 70% úspěšností. Kybertest se skládá z deseti nejčastějších podvodů a lidé si tak mohou vyzkoušet, jak odolní jsou proti případným hackerským útokům. ČBA nedávno spustila i obdobu Kybertestu pro mladší generaci. [Kyberhra.cz](https://www.kyberhra.cz) cílí na žáky druhého stupně základních škol, středních škol a odborných učilišť a víceletých gymnázií. Podvodníci si totiž své cíle vybírají napříč všemi generacemi, bez rozdílu věku či vzdělání.

Odhlásit se z odběru novinek.